

Путин неће избегавати конфликте са ЕУ и САД

Пише: Александар Рар, Николај Злобин
понедељак, 14 новембар 2011 16:00

([Россијскаја Газета](#) , 12.11.2011)

Премијер Руске Федерације (РФ) Владимир Путин се састао са члановима међународног дискусионог клуба “Валдај” [\[1\]](#). Да бисмо нешто сазнали о кључним тачкама тог разговора, ступили смо у везу са учесницима тог сусрета: доректором Центра “Бертолд Бејтс”, Немачког друштва за спољну политику Александром Раром и са директором европских и азијских програма Института с ветске б езбедности САД Николајем Злобином.

Россијскаја газета (РГ): У разговору са премијером дотакли сте и тачку о стварању Евроазијског савеза (ЕАС)?

Александар Рар (АР): Да, говорили смо о томе. Мислим да он на ЕАС гледа као на неку врсту аутономне творевине. И, како ми се чини – не жури да из ЕАС гради мост према Европи. То ће за сада бити чисто економска организација, каква је и ЕУ била у 50-тим годинама.

Премијер је казао да је неопходно да се на исти начин обједине сходно економским интересима и да створе огромно заједничко тржиште до Владивостока и до кинеске границе, ради тога да би државе на постсовјетском простору имале истоветне привилегије у сарадњи, промету робе и царинској процедури, као и Европљани. Та шема за сада још није до детаља смишљена. Али, време ће показати како ће се у даљем току ситуација развијати.

РГ: Да ли је правац развоја Русије усмерен ка Азији, или ка Европи?

АР: Из премијерових казивања, то није јасно. Мислим да ће све остати онако како је он

Путин неће избегавати конфликте са ЕУ и САД

Пише: Александар Рар, Николај Злобин
понедељак, 14 новембар 2011 16:00

то и током последњих година чинио. Путин је убеђен да ће се сарадња са Европом наставити.

РГ: Да ли је била дотакнута и тема стагнације политичког система?

АР: Јасно је да неће доћи до неког стезања. Кључна реченица у томе је била да је Русија данас већ довољно стабилна. Остварено је оно што је било потребно. Сада се може размишљати и о новим корацима у правцу либерализације постојећег система.

РГ: Када говоримо о ономе што још предстоји да се учини, да ли је била дотакнута тема инвестиција у Русији?

АР: Премијер није на то усредсредео своју пажњу. Али са великим нерасположењем је нагласио да се услед мера које је смислила ЕУ све такве инвестиције у Европи затварају. То је било речено у врло оштрим тоновима. То наводи на помисао да Путин неће избегавати конфликте са ЕУ, исто као што неће избегавати ни конфликте са САД по питању противракетне одбране (ПРО).

РГ: Која су питања још дотакнута?

АР: Нема ничег новог у спољнополитичком курсу. Неопходно је изграђивати добре односе са Кином, САД, и ЕУ. Дотакнуто је и питање Авганистана. Говорили смо о томе да је у том региону започето ширење нуклеарног оружја и да ће то довести до катастрофе. Дотакли смо и проблеме Сирије. Путин неће подржавати политички приступ садашњег руководства Сирије. Али – треба се постарати да се онемогући онакав безобразлук и наказност до које је дошло у Либији.

РГ: Шта је основна порука тог разговора?

АР: Памтим премијерове речи о стању Русије. Говорио је о томе да је наталитет сада

Путин неће избегавати конфликте са ЕУ и САД

Пише: Александар Рар, Николај Злобин
понедељак, 14 новембар 2011 16:00

виши него пре 25 година. И мада остају неки ранији проблеми, ипак се у целини у многим правцима стање значајно побољшало. Приходи становништва су троструко до четвороструко порасли током последњих десет година. Побољшана је медицинска структура у држави, мада ни то још није довољно. Говорио је и томе да по спољном стању буџета, Русија све мање зависи од нафте и гаса, и да се та тенденција наставља. То ће рећи – Путин даје политици највишу оцену. Што се тиче судбине тандема [Путин–Медведев], он ће наставити да функционише.

Василиј Воропајев: **Русија је отворена како према истоку, тако и према западу**

Евроазијски савез ће постати партнер ЕУ

Директор њ европских и азијских програма Института светске безбедности САД Николај Злобин је испричао дописнику РГ о ономе што се дискутовало на сусрету Владимира Путина са члановима међународног дискусионог клуба “Валдај”, као и о току тог сусрета.

РГ: Молим Вас, испричајте нам о сусрету “Валдајаца” са Путином. Како је тај сусрет прошао и које утиске носите са њега?

Николај Злобин (НЗ): Остао ми је врло добар утисак – и бољи него што је већина учесника очекивала. Јутрос сам чак то размотрио са колегама, и закључили смо да је то био један од најпријатнијих сусрета током последњих неколико година. Путин је изгледао самоуверен и убеђен да је у праву. Седео је дуго са нама – до после поноћи. Неко је израчунао – чак три и по сата, мада ја на сат нисам гледао.

РГ: Да ли се дискутовало на тему ЕАС?

НЗ: Свакако, то је била једна од тема која је интересовала како европске, тако и азијске експерте. Путин је и сам прилично много говорио о ЕАС-у. Казао је да је то економска интеграција и да о политичкој нема говора. По његовим речима, у ЕАС –у, као и у Царинском савезу и Јединственом економском простору, биће примењивани међународни принципи. Услед тога ће учесници делати сходно светским правилима, што

Путин неће избегавати конфликте са ЕУ и САД

Пише: Александар Рар, Николај Злобин
понедељак, 14 новембар 2011 16:00

ће бити добро за све. Путин је казао да би, наравно, било добро да Украјина уђе у ЕАС, као и у Царински савез и у Јединствени економски простор, али да ће и без ње то бити успешан план. Наравно, он ће са Украјином бити јачи, али и без ње ће бити довољно снажан. Па и сада је Царински савез, који функционише без учешћа Кијева, озбиљна организација. Путин је још казао да ЕАС ни у ком случају није ни противник, ни алтернатива за ЕУ. Напротив – он је партнер за ЕУ – он је још једна регионална организација оформљена према међународним принципима. Због тога ће бити лако да се с њом успостави партнерство.

РГ: Експерти Валдајског клуба су много говорили о правцу развоја Русије, о томе у ком правцу она треба да се креће – ка Западу, или ка Истоку. Да ли се та тема потезала на сусрету са премијером?

НЗ: Да, свакако, тема о избору који Русија има, се дискутовала. Путин је детаљно причао о томе како он данас види Запад и Исток, и о томе колико су им интереси блиски. Чини ми се да је дао на знање да је, уопште узев, Русија отворена у свим правцима, али да она има и своје економске интересе. Казао је и да постоји тенденција да се руски политички интереси преувеличавају. Међутим, главна је економија. Зато се, како је казао, наши односи према нечему одређују величином наших економских интереса, што сви треба да имају у виду.

РГ: Да ли се говорило и о политичкој ситуацији у Русији и о предстојећим изборима?

НЗ: Да, ја сам Путину поставио питање на ту тему. Питао сам – зашто за све време Медведевог председништва није дошло до појаве нових политичара од федералног значаја, и зашто нема нових политичких партија. Поводом тога, дошло је до дуже и занимљиве дискусије. Путин је живахно и енергично реаговао на моје питање, а оно је у два различита варијанта постављано још два пута.

Подсетио је на оно што се одиграло у САД, где се републиканци боре против Барака Обаме, док сви кажу да они сами имају проблеме са својим лидером. У Италији одлази Силвио Берлускони, а где је лидер који ће га заменити? То показује да проблем лидерства у разним земљама, у развијеним демократијама, није истоветан.

Путин неће избегавати конфликте са ЕУ и САД

Пише: Александар Рар, Николај Злобин
понедељак, 14 новембар 2011 16:00

По Путиновим речима, потребно је да се политички систем усавршава, а не да се рађа огроман број малих странака. Казао је да је Русија велика земља, и да му се допада амњерички политички систем. У њему се унутар партија одиграва много тога демократског. То су они претходни избори, као и дискусије и избори на нивоу основне демократије – општински, итд. А на врху стоје две велике снаге које се међусобно боре и представљају своје интересе. По Путиновим речима, то му се допада, мада вишепартијски систем на Западу доживљава кризу. Нисам се томе супротставио – на шта ми је Путин честитао – зато што сам се на крају сагласио с њим.

Таква дискусија се водила још неко време. Мада Путин није помињао презимена нових лидера, чинило ми се да је желео да добије то питање и да говори о томе зашто се они не појављују. Ту се не ради само о томе да је он најснажнији политичар. Чини ми се да у том систему има нешто што не дозвољава да се нови лидери појаве.

РГ: Које теме су још изазвале највеће интересовање учесника састанка?

НЗ: То је било оно последње питање: о енергетском тржишту. Путин је почео живахно да говори о особеностима тог тржишта, и о размимоилажењима између Русије и ЕУ. Ради се, посебно о “трећем енергетском пакету” [2]. После тога је говорио о добијању гаса из шкриљаца и зачудио нас је – бар мене јесте, када је почео цртати шеме за добијање тог гаса и говорити о порам, технологији и о еколошким аспектима. Било је то – као учитељ на табли, само што је цртао на блоку и показивао нам шеме за извлачење гаса. Дискусија је до краја била весела, енергична и оживљена, а што је најважније – садржајна.

Превод са руског: **Василије Клефтакис**

[1] Прим. прев.: Међународни дискусионни клуб „Валдај“: Дискусиони клуб истакнутих међународних експерата специјализованих за проучавање спољне и унутрашње политике Русије, основан 2004 г., на иницијативу агенције „ [РИА Новости](#)“, Савета за спољну и одбрамбену политику (СВОП), новина „

[The Moscow Times](#)

“ и часописа „

[Россия в глобальной политике](#)

“ И „

[Russia Profile](#)

“ .

Први састанак је одржан у Великом Новгороду, поред језера Валдај, по коме и носи име. Састаје се једном годишње.

[2] Прим. прев.: Пакет мера Европске комисије (ЕК), који у свим чланицама ЕУ мора ступити на снагу од 3 марта 2013 г. Полазећи од схватања ЕК о опасностима присуства неких компанија (читај – суштински, у првом реду руских) на унутрашњем тржишту ЕУ, тај пакет подразумева мере за (не)допуштање приступа “трећим странама“ на тржиште енергената (електричне енергије и гаса) у ЕУ. Централни орган за контролу спровођења тих мера, који је уједно и званична политичка институција ЕУ, “Агенција за сарадњу енергетских регулатора“ (ACER) се – од свих места у ЕУ, налази баш у Љубљани (!) и биће званично отворен 3. 3. 2013. г. Русија има озбиљне и суштинске примедбе на неке од одредаба тог пакета, јер он по њеном оправданом мишљењу представља сметњу интересима Русије.